

Vaste Commissie voor Taaltoezicht
Warandeborg 4 – 1000 BRUSSEL

Brussel, 11 mei 2009

Uw brief van:
Uw kenmerk:
Ons kenmerk: 41.050/1/PF
JMB/EV

Betreft: *Ontwerp van koninklijk besluit tot wijziging van het koninklijk besluit van 8 maart 2001 tot vaststelling van de voorwaarden voor het uitreiken van de bewijzen omtrent de taalkennis voorgeschreven bij artikel 53 van de wetten op het gebruik van de talen in bestuurszaken samengevat op 18 juli 1966*

Op 3 april 2009 vroeg u het advies van de Vaste Commissie voor Taaltoezicht (VCT) aangaande het in de rand vermelde ontwerp van koninklijk besluit tot uitvoering van bepaalde artikelen van de bij koninklijk besluit van 18 juli 1966 gecoördineerde wetten op het gebruik van de talen in bestuurszaken (SWT), meer bepaald sommige artikelen betreffende de organisatie van de taalexamens bedoeld in de artikelen 15, §1, lid 3 en 4, §2, lid 5; 21, §1, lid 3, §2, §4, §5; 27, lid 2 en 3; 29, lid 1; 38, §1, lid 2, §2, §4, §5; 43, §3, lid 3, §4, lid 1, 3 en 4; 44; 46, §1, §3, §4, §5 en 47, §5.

De draagwijdte van de wijzigingen wordt gepreciseerd in een Verslag aan de Koning.

De vakorganisaties werden geraadpleegd op basis van artikel 54 van de SWT.

Het arrest nr. 190.241 van 5 februari 2009, van de Raad van State, vernietigt artikel 9, §1, en artikel 8 van het voornoemd koninklijk besluit van 8 maart 2001.

Verscheidene taaltesten (meer bepaald die welke voorgeschreven bij de artikelen 8, 9, §1er, 9, §2, 9, §3, 10, 13 en 14 van het voornoemd koninklijk besluit van 8 maart 2001) werden tijdelijk opgeschort ingevolge dit arrest van de Raad van State.

Het arrest van de Raad van State werd meegedeeld aan de VCT.

Het in de rand vermelde ontwerp van koninklijk besluit is het gevolg van de vernietiging van sommige bepalingen van het voornoemde koninklijk besluit van 8 maart 2001.

De belangrijkste wijzigingen zijn die welke aangebracht zijn aan:

a) **artikel 7** van het koninklijk besluit van 8 maart 2001 (het betreft het taalexamen dat, met het oog op de bepaling van het taalsysteem, het vereiste diploma, het studiecertificaat of de verklaring

van de schooldirecteur vervangt); artikel 7 betreft de taalexamens bedoeld in de artikelen 15, §1, lid 3 en 4; 21, §1, lid 3; 27, lid 2 en 3; 38, §1, lid 2, §2, §4, §5; 43, §4, lid 1, 3 en 4; 44 en 46, §1 van de SWT);

b) **artikel 8** van het koninklijk besluit van 8 maart 2001 (het gaat om het schriftelijk taalexamen dat afgelegd moet worden bij sommige wervingen, meer bepaald de taalexamens bedoeld in de artikelen 21, §2 en 38, §4 van de SWT);

c) **artikel 9** van het koninklijk besluit van 8 maart 2001 (het betreft het taalexamen dat afgelegd moet worden door het personeel dat in contact staat met het publiek, bedoeld in de artikelen 21, §5 en 38, §4 van de SWT);

d) **artikel 11** van het koninklijk besluit van 8 maart 2001 (het betreft het taalexamen dat afgelegd dient te worden door ambtenaren die verantwoordelijk zijn voor het behoud van de eenheid van rechtspraak of van beheer in de dienst die hun is toevertrouwd, zoals bedoeld in de artikelen 21, §4 en 38, §4, van de SWT);

e) **artikel 12** van het koninklijk besluit van 8 maart 2001 (taalexamen voor de toelating tot het tweetalig kader; het betreft het taalexamen bedoeld in artikel 43, §3, lid 3, van de SWT);

f) **artikel 14** van het koninklijk besluit van 8 maart 2001 (het betreft het taalexamen dat afgelegd moet worden door de houders van betrekkingen in diensten die in het buitenland gevestigd zijn; het gaat om het taalexamen dat bedoeld wordt in artikel 47, §5, van de SWT, voor de betrekkingen van de loopbaan Buitenlandse Dienst en van de loopbaan van de attachés van de internationale samenwerking alsook voor die van de personeelsleden van de Kanselarijloopbaan).

In het Verslag aan de Koning staat het volgende te lezen:

"In vergelijking met de vroegere bepalingen, buiten het feit dat de proeven niet langer georganiseerd worden per niveau van de administratieve hiërarchie, zit de belangrijkste vernieuwing in het feit dat de proeven georganiseerd worden in verband met de globale taalcompetenties en niet in woordenschat-, morfologie- of grammaticaproeven. Telkens het geïndividualiseerde proeven betreft is het verband met de functie vereist. Dit verband met de functie heeft uiteraard niet tot doel de reikwijdte van het bewijs te beperken tot louter deze functie."

Het Verslag aan de Koning geeft enkele preciseringen aangaande de aangebrachte wijzigingen, meer bepaald aan artikel 7, 8, 9, 11, 12 en 14 van het voornoemd koninklijk besluit van 8 maart 2001.

*
* *

Ter zitting van 8 mei 2009 bracht de VCT, met eenparigheid van stemmen min 2 tegenstemmen van 2 leden van de Nederlandse afdeling, het volgende advies uit.

Analyse van het ministeriële voorstel

A) Vooreerst is het van belang de draagwijdte van het voornoemde arrest van de Raad van State nr. 190.241 te analyseren en het gevolg dat aan dit arrest gegeven werd, te onderzoeken.

Wat het schriftelijke taalexamen betreft, bedoeld in artikel 21, §2, van de SWT (artikel 8 van het voornoemd koninklijk besluit van 8 maart 2001), was de Raad van State van oordeel dat de wet geen enkel onderscheid maakt naargelang van het niveau van de functie of betrekking of naargelang van de aard ervan. Er kon voor het examen over de elementaire kennis van de tweede landstaal in geen enkele modalisering worden voorzien in functie van de betrekking of van het niveau van die betrekking.

Artikel 8 van het koninklijk besluit van 8 maart 2001 werd vernietigd door de Raad van State.

Aangaande het taalexamen bedoeld in artikel 21, §5, van de SWT (artikel 9 van voornoemd koninklijk besluit van 8 maart 2001) was de Raad van State van oordeel dat het volgens de wet niet mogelijk was een onderscheid te maken qua taalkennisvereisten binnen de diensten die in contact staan met het publiek afhankelijk van de graad of het niveau van de betrekking.

Artikel 9, §1, van het koninklijk besluit van 8 maart 2001, werd vernietigd door de Raad van State.

De VCT is van oordeel dat het in de rand vermelde ontwerp van koninklijk besluit alle gevolgen trok uit de principes die gedefinieerd werden in het arrest van de Raad van State. Aanpassingen worden voorgesteld in een reeks artikelen, telkens er allusie gemaakt wordt op een niveau van de functie of betrekking (cf. de aanpassingen aangebracht aan artikel 4, §2, alsook aan artikel 5, 7, 8, 9, 12, 14 en 16 van het voornoemde koninklijk besluit van 8 maart 2001).

B) Volgens het Verslag aan de Koning worden bepaalde examendelen voortaan georganiseerd in verband met de globale taalcompetenties en niet middels examens woordenschat, morfologie of grammatica.

Deze vernieuwing op het niveau van de inhoud van de examens, gaf aanleiding tot wijzigingen aan artikel 7, 8, 9, 11, 12 en 14 van het voornoemd koninklijk besluit van 8 maart 2001.

De VCT neemt akte van de inhoud van deze nieuwe taalexamens en van de nieuwe begrippen die in de programma's gehanteerd worden (bijvoorbeeld: luistervaardigheid, leesvaardigheid, schrijven van teksten met uitzondering van vertaling, mogelijkheid een conversatie te voeren en mondelinge vaardigheid, ...).

C) Bijzondere opmerkingen

Wat de voorgestelde wijziging aan artikel 7 betreft, neemt de VCT akte van het feit dat de taalexamenvereiste die verwacht wordt van de kandidaten een taalbeheersing is die vergelijkbaar is met die welke verwacht wordt van de houders van overeenkomstige diploma's behaald in deze taal en dat de referentie dus het diploma is.

Wat het examen waarin voorzien wordt in artikel 8 betreft, neemt de VCT akte van het feit dat het om een elementaire kennis gaat die vereist wordt van ieder personeelslid, ongeacht zijn niveau en het feit of hij al dan niet in contact staat met het publiek, en dat men hier derhalve de

passieve kennis met betrekking tot de luistervaardigheid van elementaire boodschappen en de leesvaardigheid van elementaire teksten beoogt.

Wat het examen waarin voorzien wordt in artikel 9 betreft, onderscheidt men enerzijds de elementaire kennis en anderzijds de voldoende kennis. De voldoende kennis zal vereist worden van personeelsleden die niet alleen in contact staan met het publiek, maar die bovendien een betrekking uitoefenen waarvan de aard hen tot hiërarchische meerderen maakt van andere personeelsleden die, desgevallend, tot de andere taalrol behoren. Deze bijzondere modaliteit verbonden aan de aard van de betrekking rechtvaardigt een hoger vereistenniveau.

De VCT merkt op dat artikel 9, §1 en §2, refereert aan personeelsleden die de hiërarchische meerderen van andere personeelsleden zijn (in dit geval zal de voldoende kennis vereist zijn), desgevallend van een andere taalrol.

De VCT is van oordeel dat deze bepaling geen afbreuk kan doen aan de toepassing van artikel 17, § 1, B, 1°, van de SWT, dat stelt dat de behandeling van het dossier van een personeelslid - bijvoorbeeld zijn evaluatie of zijn tuchtdossier – integraal in zijn taal dient te gebeuren (door een personeelslid van dezelfde taalrol of desgevallend door de houder van een brevet uitgereikt op basis van artikel 7).

De VCT merkt op dat, wanneer er sprake is van "andere personeelsleden", zowel de contractuele als de statutaire personeelsleden bedoeld worden.

Wat de onderdelen van het examen bedoeld in artikel 9 betreft, neemt de VCT akte van het feit dat de items die in elk examen aan bod komen in functionele domeinen gerangschikt zullen worden, zoals bijvoorbeeld de administratieve, politionele, medische en diplomatieke domeinen.

De VCT neemt akte van het feit dat de kandidaat het domein zal kunnen kiezen waarin zijn competenties gemeten zullen worden, zowel voor het examendeel aangaande de voldoende kennis als voor dat met betrekking tot de elementaire kennis. Het onderwerp van de conversatie of uiteenzetting zal verplicht te maken hebben met de betrekking.

Wat artikel 14 betreft, maakt de VCT dezelfde opmerking als voor artikel 9 wanneer men een hiërarchische meerdere van "andere personeelsleden" beoogt. Deze "andere personeelsleden" kunnen zowel statutair als contractueel zijn.

Dit artikel betreft het taalexamen bedoeld in artikel 47 van de SWT dat verwijst naar artikel 39 van de SWT voor de behandeling in binnendienst (dat verwijst naar artikel 17, §1, B, 1°, van de SWT voor de personeelsdossiers).

De VCT maakt dezelfde opmerking als voor artikel 9, §1 en §2, van de SWT.

*
* *

Tot besluit brengt de VCT aangaande het in de rand vermelde ontwerp van koninklijk besluit een gunstig advies uit, onder voorbehoud van de hierboven gemaakte opmerkingen.

De VCT vraagt u haar op de hoogte te houden van het gevolg dat u aan dit advies zal geven.